

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

GROENLINKS
ZANDVOORT

MENSELIJK. EERLIJK. DUURZAAM.

Op 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. We gaan bij deze verkiezingen proberen GroenLinks nog meer op de kaart te zetten in Zandvoort. Wij staan voor een duurzame, groene, zorgzame en eerlijke gemeente. We hebben de afgelopen periode al veel bereikt vanuit ons huidige programma maar wij willen nog meer gaan betekenen voor Zandvoort. Fractievoorzitter Karim el Gebaly is nu nog het enige raadslid. We willen het aantal zetels graag uitbreiden. De (steun) fractie van GroenLinks Zandvoort is inmiddels gegroeid tot 8 enthousiaste Zandvoorters die regelmatig bij elkaar komen en samen de gemeenteraads- en commissievergaderingen voorbereiden. Daar gaan we mee door.

Waar staan we voor bij GroenLinks, waar willen wij de nadruk op leggen in komende raadsperiode? Dit hebben we onderverdeeld in een aantal hoofdcategorieën (in enigszins willekeurige volgorde). GroenLinks heeft negen speerpunten voor Zandvoort:

1. Lokale democratie: samen maken we verandering mogelijk!
2. Duurzaamheid: Zandvoort klimaatneutraal in 2040
3. Wonen: iedereen een dak boven het hoofd en een duurzaam en divers woningaanbod
4. Zorg: recht op goede gezondheid en welzijn in Zandvoort
5. Kunst en Cultuur: laten we Zandvoort met zijn allen mooier maken
6. Groen en leefbaar in Zandvoort: veilig, meer rust en minder overlast
7. Mobiliteit: verbetering van alle infrastructuurvormen
8. Dierenwelzijn: ook dieren verdienen een stem
9. Sport: bevordering actieve sportbeoefening en frequent bewegen

Wil je hier meer over weten, lees dan verder. Per punt leggen we graag uit wat wij willen gaan doen in Zandvoort.

INHOUD

1. Lokale democratie: samen maken we verandering mogelijk!	4
2. Duurzaamheid: Zandvoort klimaatneutraal in 2040	7
3. Wonen: iedereen een dak boven het hoofd en een duurzaam en divers woningaanbod	12
4. Zorg: recht op goede gezondheid en welzijn in Zandvoort	16
5. Kunst en Cultuur: laten we Zandvoort met zijn allen mooier maken	22
6. Groen en leefbaar in Zandvoort: veilig, meer rust en minder overlast	25
7. Mobiliteit: verbetering van alle infrastructuurvormen	28
8. Dierenwelzijn: ook dieren verdienen een stem	30
9. Sport: bevordering actieve sportbeoefening en frequent bewegen	33

1. LOKALE DEMOCRATIE: SAMEN MAKEN WE VERANDERING MOGELIJK!

De grondhouding van GroenLinks in de gemeenteraad zal altijd constructief zijn. Het belang van de gemeenschap staat voorop. Onze inbreng is gebaseerd op feiten en met respect voor andersdenkenden, maar daar waar het nodig en zinvol is confronteren we. Voor GroenLinks begint de democratie onderaan. Bij actieve participatie van burgers. Bij mensen die hun straat, hun buurt, hun gemeente beter willen maken. Een sterkere democratie vraagt om een overheid die ten dienste staat van de samenleving, open en eerlijk is en aanspreekbaar is wanneer er fouten worden gemaakt. GroenLinks werkt aan een sterkere lokale democratie waarin mensen niet alleen worden aangesproken als 'klanten en consumenten', maar eigenaar zijn van de overheid en onze publieke sector.

Onze programmapunten voor lokale democratie

1. WE ZETTEN ONS IN VOOR HET ACTIEF BETREKKEN VAN BURGERS BIJ HET BELEID

Allereerst is voor het actief betrekken van burgers bij het beleid nodig dat daartoe geëigende, klassieke instrumenten ten volle worden benut. Het inspreken bij

commissievergaderingen moet mogelijk zijn. Dit zorgt ervoor dat meer mensen betrokken zijn bij democratische besluitvorming. Hierbij maken we ruimte voor overleg, inwinnen van informatie, uitwisseling van argumenten en een gezamenlijke zoektocht naar oplossingen. Maatschappelijke organisaties van betrokken burgers worden gestimuleerd en betrokken bij het beleid. Mocht het inspraakrecht niet toereikend zijn dan pleiten wij voor meer meningspeilingen voorafgaand aan belangrijke besluitvorming, een gemeentelijk spreekuur (met wethouders en/of ambtenaren) en het betrekken van zorgverleners, zorgontvangers, mantelzorgers, de WMO raad en andere betrokkenen bij besluitvorming in het Sociaal Domein. De raadsleden van GroenLinks zoeken gedurende de hele raadsperiode zelf ook actief contact met bewoners. Wel wegen zij belangen van individuele inwoners en buurten altijd af tegen het algemeen belang en hebben daarbij oog voor specifieke groepen als jongeren, ouderen, achterstandsgroepen, statushouders.

2. WE NEMEN DE STEM VAN JONGEREN SERIEUS

Bij besluiten die voor langere tijd effect kunnen hebben voor toekomstige generaties onderzoeken we de belangen van jongeren, kinderen en zij die nog geboren moeten worden en wegen deze mee in onze besluitvorming.

Jongeren hebben mooie ideeën voor Zandvoort. Tijdens het project omtrent een nieuw skatepark hadden vele skaters goede ideeën en zijn ze met de gemeente in gesprek gegaan. Helaas bereiken veel ideeën de gemeente niet, hier moet verandering in komen. De gemeente moet actief naar jongeren toegaan om met ze in gesprek te gaan. Daarnaast moeten ze organisaties benaderen die veelvuldig met jongeren werken om te kijken hoe we de jongeren meer kunnen bereiken.

Om jongeren een stem te geven organiseert de gemeente 1 keer per twee maanden een gesprek (een speciale commissiebijeenkomst) met jongeren met verschillende achtergronden (denk aan jongeren die veel met cultuur doen, jongeren die bij jongerenwerk met hun ideeën komen, jongeren vanuit sportclubs, jongeren die zich inzetten voor woningbouw in Zandvoort enzovoort). Deze jongeren kunnen hier hun ideeën en zorgen naar voren brengen.

3. ONTMOETING IN DE WIJK IS CRUCIAAL VOOR EEN GEZONDE LOKALE DEMOCRATIE. DAAR INVESTEREN WE IN.

We bevorderen de leefbaarheid van wijken, zorgen voor nieuwe ontmoetingsplekken waar dat nodig is. Virtueel door middel van buurtapps, maar ook fysiek in de vorm van bijvoorbeeld buurthuizen of buurtcafés in samenwerking met lokale ondernemers. We bevorderen democratie in de wijk door buurtgroepen die dat willen de ruimte te geven de organisatie van lokale voorzieningen zelf ter hand te nemen.

4. WE WILLEN ONEIGENLIJKE BEÏNVLOEDING DOOR BELANGENVERSTRENGELING VOORKOMEN EN STAAN VOOR EEN TRANSPARANTE GEMEENTE

De integriteit van politieke partijen en bestuurders is cruciaal voor het vertrouwen in de democratie. Daarom moet transparant zijn welke persoonlijke belangen raadsleden eventueel hebben bij specifieke besluiten van de gemeenteraad. Dit om oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling te voorkomen.

In een democratie hebben burgers recht op openheid. Dat onderhandelingen in vertrouwelijkheid plaatsvinden is veelal begrijpelijk, maar de uitkomst dient, tenzij de staatsveiligheid in het geding is, altijd openbaar gemaakt te worden. De fractie van GroenLinks zal zich altijd in het openbaar verantwoorden voor zijn rol in geheime besluitvormingsprocessen in de raad.

5. WE ZIEN DE NOODZAAK VAN REGIONALE SAMENWERKING

Regionale samenwerking is voor het voortbestaan van een zelfstandig Zandvoort cruciaal, maar toenemende samenwerking mag er niet toe leiden dat de burger nog verder op afstand komt te staan van het besluitvormingsproces. We zorgen voor participatiemogelijkheden voor burgers en maatschappelijke organisaties tijdens het beleidsvoorbereidende proces in regio-verband en versterken verder de noodzakelijke democratische controle op regionale samenwerkingsverbanden.

6. AMBTELIJKE FUSIE BIJSTUREN AAN DE HAND VAN EINDEVALUATIE.

De gemeente heeft de ambtelijke fusie laten onderzoeken door een extern bureau. Dit onderzoek zal een goed beeld weergeven over de fusie en de effecten. Wij zien veel pluspunten in deze fusie maar horen ook van inwoners dat het niet altijd goed gaat. De ambtelijke fusie zal aan de hand van dit onderzoek worden bekeken en wij zullen op basis van de resultaten ons standpunt innemen. Het belangrijkste is dat de inwoners een goede dienstverlening hebben.

2. DUURZAAMHEID: ZANDVOORT KLIMAATNEUTRAAL IN 2040

De klimaatcrisis is de allergrootste opgave van onze tijd. Een zo snel mogelijke daling van broeikasgassen is voor GroenLinks een topprioriteit. De huidige generaties zijn de eerste die de effecten van de klimaatcrisis al meemaken maar ook de laatste die er nog wat aan kunnen doen! Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer. Wij allen zijn daarbij onmisbaar. Samen met de gemeente kunnen alle bewoners verduurzaming echt in de praktijk brengen. De gemeente heeft daarbij een regierol. Zandvoort moet concrete invulling geven aan de Regionale Energie Strategie en zorgen voor duurzame energiebronnen. Zandvoort moet in 2040 klimaatneutraal zijn.

GroenLinks zorgt ervoor dat:

- Klimaat en duurzaamheid in Zandvoort bovenaan de politieke agenda staan;
- We aan de slag gaan om onze ecologische voetafdruk drastisch te verminderen;
- De energietransitie duurzaam en eerlijk verloopt;
- Samen met onze inwoners wordt vormgegeven en uitgevoerd;
- De transitie leidt tot een economie zonder verspilling.

Onze programmapunten voor duurzaamheid

1. GROENLINKS WIL SAMEN MET DE GEMEENTE INZETTEN OP BEWUSTWORDING VAN DE ZANDVOORTSE BEVOLKING OM DE ECOLOGISCHE VOETPRINT TE VERLAGEN.

Veel Zandvoortse woningeigenaren willen graag duurzamer wonen, maar weten vaak niet goed hoe. Actieve ondersteuning gericht op informatie en kennisoverdracht is belangrijk zodat inwoners sneller in actie komen. Denk hierbij aan informatie omtrent isoleren, het verminderen van het gebruik van gas en elektra, het plaatsen van zonnepanelen en de mogelijkheden voor subsidie daarvoor, elektrisch vervoer, het gebruik van (hybride) warmtepompen, led-verlichting etc. Maar de energietransitie kan alleen slagen als we bewoners serieus nemen in hun wensen en toekomstverwachtingen. GroenLinks ziet hierbij ook een rol weggelegd voor initiatieven zoals energiecoaches en een adviesgroep duurzaamheid.

2. GROENLINKS VERLAAGT DE WARMTEVRAAG IN HOOG TEMPO DOOR VERDERGAANDE ISOLATIE VAN WONINGEN, PLAATSEN VAN ZONNEPANELEN EN HET BEVORDEREN VAN HET GEBRUIK VAN HYBRIDE WARMTEPOMPEN.

GroenLinks wil collectieve projecten in de wijk om zoveel mogelijk woningen te isoleren, zonnepanelen op daken te realiseren en het gebruik van hybride warmtepompen te stimuleren. In nieuwbouwprojecten wordt geen aardgas meer gebruikt. Hiervoor dient de gemeente Zandvoort een actief beleid te voeren, voor de (sociale) huurwoningen samen met organisaties als Pré Wonen. Hierbij moet ook gekeken worden naar andere oplossingen zoals warmte koude opslag voor nieuwe projecten of naar experimentele energievoorzieningen als het gebruik van waterstof, geothermie (aardwarmte) of het gebruik van stromingen in de zee. Naast voorlichting zullen we, wanneer dit niet door de landelijke overheid gebeurt, bewoners die de transitie naar aanzienlijk minder energieverbruik willen maken ondersteunen met financiële maatregelen:

- Voor gereduceerd tarief meedoen in collectieve inkoopprogramma's voor isolatiematerialen, zonnepanelen, hybride waterpompen, e.d.
- Woningen met het energielabel A, B of C krijgen eenmalig een groene heffingskorting op hun WOZ-aanslag.

3. GROENLINKS WIL DAT DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE VAN ZANDVOORT AL IN 2030 ENERGIENEUTRAAL IS.

De gemeente verduurzaamt haar eigen gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. De gemeentelijke organisatie, inclusief gemeentelijke gebouwen en scholen, zijn uiterlijk in 2030 klimaatneutraal. De gemeente koopt circulair in. We blijven ons committeren aan de MRA-brede afspraken om toe te werken naar ten minste 10% circulair inkopen /circulair opdrachtgeverschap in 2022 en 50 % circulair inkopen

/circulair opdrachtgeverschap in 2025 en dit in te eigen organisatie in te bedden. De gemeente geeft zodoende het goede voorbeeld en jaagt groene innovatie aan. Met een circulair inkoopbeleid geven we lokale en regionale leveranciers een extra stimulans om circulair te worden. Gemeentelijk vervoer vindt elektrisch plaats.

4. GROENLINKS WIL DAT WE VEEL MINDER AFVAL GAAN WEGGOOIEN, BV. DOOR IN TE ZETTEN OP 'DIFTAR' (DIFFERENTIËLE TARIEVEN): HUISHOUDENS DIE MINDER RESTAFVAL AANBIEDEN, BETALEN EEN LAGERE AFVALSTOFFENHEFFING. HET WORDT MAKKELIJKER OM AFVAL GESCHEIDEN IN TE LEVEREN.

GroenLinks wil minder afval en naar een circulaire economie in 2050, waarbij al ons 'afval' als grondstoffen hergebruikt worden. GroenLinks wil dat zo snel mogelijk de hoeveelheid restafval minder wordt: van ca. 200 kg naar maximaal 30 kg per inwoner in 2025. Dat kan alleen als onze inwoners zoveel mogelijk de afvalstromen scheiden. Vervolgens kan het gescheiden afval worden weggebracht naar de wegbrengparkjes of worden opgehaald: groente/fruit/tuinafval/etensresten (GFT), papier/verpakkingen, glas, plastic, drinkverpakkingen en metaal/blik (PMD).

Alleen met minder restafval houden we de kosten voor de afvalwerking beheersbaar. Gemeenten met diftar én omgekeerd inzamelen zijn erin geslaagd om het huishoudelijk restafval per inwoner te reduceren tot maximaal 100 kg. Deze gemeenten hadden gemiddeld ook de laagste afvalstoffenheffing. GroenLinks wil dat de vervuilers betalen en de scheiders beloond worden. Inwoners die meer afval scheiden, krijgen daarom een lagere afvalstoffenheffing.

Het risico op dumping van restafval stelt wel grenzen aan het deel van de afvalstoffenheffing dat variabel kan worden gemaakt. Daarom wil GroenLinks in ieder geval een voldoende hoog vast deel en een laag variabel deel. Het vaste deel dekt in ieder geval de vaste kosten en het variabele deel is de financiële prikkel voor de inwoners; de afvalscheiders worden beloond.

Voor heel Zandvoort is maatwerk nodig, als het gaat om het afval makkelijker gescheiden in te leveren:

- Ondergrondse en/of bovengrondse containers in en bij de hoogbouw (voor GFT, papier, glas, PMD en restafval);
- Ophalen met drie containers (GFT, restafval, PMD), en glas en papier wegbrengen voor huizen met grote tuinen en voldoende ruimte voor de afvalcontainers;
- Omgekeerd inzamelen (GFT en PMD ophalen, restafval, papier en glas wegbrengen) voor huizen met kleinere tuinen;
- Er wordt afval gescheiden in de openbare ruimte zoals op het strand en in het centrum;
- Evenementenorganisatoren moeten duurzaam te werk gaan en maatregelen nemen zoals statiegeld op drinkbekers

5. ER KOMEN MEER GROENE DAKEN EN GROENE PARKEERPLAATSEN IN ZANDVOORT

Ruimte voor zonneparken in het landschap zien we niet. Wel stimuleren we maximaal dat inwoners hun daken gaan gebruiken om energie uit de buitenlucht te halen middels hybride warmtepompen en door middel van zonnepanelen en zonneboilers. Als onderdeel van de uitvoering van de Regionale Energie Strategie willen we dat op alle daarvoor geschikte parkeerplaatsen zonnepanelen geplaatst worden.

6. BEDRIJVEN DOEN MEE IN DE ENERGIETRANSITIE. WE ZIJN STRENG ALS HET GAAT OM NALEVING VAN DE WET MILIEUBEHEER.

Er komt een offensief om het energieverbruik van ondernemers te verminderen. Bijvoorbeeld door een versterkte inzet op energieadvies en door winkeliers die hun deuren in de winter open laten staan te verplichten deze te sluiten, te bezorgen met (bak) fietsen en verpakkingen na bezorging mee terug te nemen. Nieuwe bedrijven én bedrijven die een bestaande huurovereenkomst met de gemeente willen verlengen, moeten een duurzaamheidsplan opstellen voordat de gemeente tot verlenging overgaat. De Omgevingsdienst IJmond zal worden ingezet om mee te denken over beleidsaanscherpingen en om toe te zien op naleving van de wet milieubeheer. Denk hierbij onder meer aan de strandpaviljoens die wat ons betreft zo snel mogelijk volledig circulair worden.

7. WE MAKEN GROENE PRESTATIEAFSPRAKEN MET WONINGCORPORATIES.

Een substantieel deel van de Zandvoortse woningvoorraad is in handen van woningcorporaties, m.n. Pre Wonen. Bij corporaties ligt een groot potentieel voor het verduurzamen van woningen. We maken duidelijke prestatieafspraken met woningcorporaties onder andere over minimale energielabels, het percentage energie-neutrale woningen en woningen met zonnepanelen. Verder sluiten wij ons aan bij de MRA-brede afspraak om in 2025 minimaal 20% biobased te bouwen.

8. ZUINIG MET WATER: AANPASSING RIOOLHEFFING.

We moeten bewuster met water omgaan. De inwoners die zuinig met water omgaan worden beloond. GroenLinks wil het tarief koppelen aan het waterverbruik. Daarom zal de rioolheffing worden aangepast in een vast deel voor de aansluiting en een variabel deel gekoppeld aan het drinkwaterverbruik. Uitgangspunt daarbij is dat de rioolheffing kostendekkend blijft.

9. BEPERK WATEROVERLAST EN HITTESTRESS

We beperken wateroverlast en hittestress door meer groen en tijdelijke waterberging aan te leggen. We stimuleren bewoners om verhardingen en tegels uit openbare ruimte en tuinen te vervangen door groen ('project tegels lichten'). Dit geldt ook voor de openbare ruimte, bijvoorbeeld de boulevard waar een deel van de dichte verharding kan worden vervangen door half verharding waar dat kan en voor de parkeervakken waar dit mogelijk is. Zoek naar charmante oplossingen door water sneller weg te laten vloeien over heel Zandvoort. Dit zorgt ervoor dat minder water de lagere gedeelten van het dorp, zoals de Haltestraat en de Koninginnebuurt, kan bereiken.

10. WE MAKEN ONS STERK VOOR MINDER VLUCHTEN VAN EN NAAR SCHIPHOL

Luchtvaart is verantwoordelijk voor een groot deel van de uitstoot van broeikasgassen (de schattingen lopen van 5 tot 26 %), terwijl Nederland in Europa onderaan de lijstjes van de klimaatdoelen bungelt. We maken ons sterk voor inzet op vermindering van het aantal klimaat-destructieve prevluchten vanaf Schiphol naar 350.000 en gaan de discussie aan voor een verdere vermindering. Bovendien bepleiten we een verbod op alle nachtvluchten, zoals bijvoorbeeld ook het geval is in Frankfurt.

3. WONEN: IEDEREEN EEN DAK BOVEN HET HOOFD EN EEN DUURZAAM EN DIVERS WONINGAANBOD

Wij wonen met liefde in Zandvoort, liggend aan de kust en omgeven door verschillende natuurgebieden, Haarlem op fietsafstand en in slecht 30 minuten ben je met de trein in het centrum van Amsterdam. Kortom, een zeer unieke gemeente om in te wonen! We zitten echter midden in een wooncrisis waarin het recht op wonen lang niet voor iedereen vanzelfsprekend is. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn enorm, waardoor starters en mensen met lage inkomens nauwelijks aan een woning kunnen komen en de actieve zoektijd loopt op.

Huurwoningen in de vrije sector zijn voor veel mensen onbetaalbaar. De enorme stijging van de huizenprijzen zorgt ervoor dat veel gezinnen kansloos zijn op de 'woningmarkt'. Er is een tekort aan woningen voor ouderen die niet meer volledig zelfstandig kunnen of willen wonen, maar nog niet in aanmerking komen voor een verzorgingstehuis. Het is duidelijk: GroenLinks wil meer woningen bouwen.

Maar meer bouwen alléén is niet voldoende. Het gaat ook om betaalbaar bouwen, voor die mensen voor wie de tekorten het grootst zijn. GroenLinks stuurt daarom actief op de bouw van sociale huur- en sociale koopwoningen voor starters en eenpersoonshuishoudens. Daarnaast is er in Zandvoort een mismatch tussen vraag en aanbod: veel mensen wonen te klein of juist te groot. Daarom willen we de huidige voorraad woningen veel creatiever en slimmer benutten, bijvoorbeeld via het splitsen van woningen en het aantrekkelijker maken van doorstroming. Ook leggen we de rode loper uit voor iedereen met alternatieve woonidealen en creatieve oplossingen voor het tekort aan woningen, zoals coöperatieve woongroepen.

Wonen speelt ook een belangrijke rol in de transitie naar een duurzame samenleving. Dat betekent dat het oplossen van het woningtekort niet zorgt voor hogere CO₂-uitstoot en niet ten koste gaat van onze schaarse natuur. Slim bouwen kan energieneutraal en zoveel mogelijk circulair en klimaat adaptief. De ruimte daarvoor zoeken we zoveel mogelijk binnen de huidige gebouwde omgeving. Hierdoor sparen we de groene ruimte en biodiversiteit, geven we de bestaande gebouwde omgeving een 'boost' en dragen we bij aan gezonde mobiliteit zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.

Onze programmapunten voor wonen

1. NIEUWBOUW BESTAAT UIT TENMINSTE 35% SOCIALE HUURWONINGEN, STARTERSWONINGEN EN LEVENSLLOOPBESTENDIGE WONINGEN.

Met deze maatregel pakken we het grote tekort aan van betaalbare woningen voor mensen met een laag inkomen, starters en eenpersoonshuishoudens. We sturen via bestemmingsplannen. Wanneer het niet lukt om in overleg met ontwikkelende partijen tot het gewenste resultaat te komen, gebruikt de gemeente bij nieuwbouw de doelgroepenverordening Sociale Woningbouw om dit af te dwingen. Hiermee heeft de gemeente een wettelijke basis om via het bestemmingplan dwingender te sturen op bepaalde categorieën woningen. We schaffen de bestaande afkoopregeling voor het niet hoeven bouwen van woningen in de sociale sector af en dat geldt ook bij grote renovatieprojecten.

2. WONINGEN ZIJN GEEN HANDELSWAAR. DAAROM ZIJN WE VOOR EEN ZELFBEWONINGSPLICHT VOOR NIEUWE KOOPWONINGEN.

Een van de oorzaken van de torenhoge huurprijzen is het opkopen door beleggers van woningen met als doel deze te verhuren. Daarom is het niet langer toegestaan om woningen op te kopen voor verhuur, of om deze direct weer voor een hogere prijs door te verkopen (anti-speculatie).

3. OM DE WONINGNOOD OP KORTE TERMIJN TE VERLICHTEN, ZORGEN WE VOOR TIJDELIJKE WONINGEN, DEELWONINGEN EN BLIJVENDE SPLITSING VAN HELE GROTE HUIZEN.

Het tekort aan woningen is dusdanig urgent dat we niet kunnen wachten tot er voldoende nieuwbouw van met name sociale huurwoningen van de grond is gekomen.

Een andere vorm van omgaan met de bestaande woonvoorraad geeft ruimte. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om situaties waarbij alleenstaande ouderen samen een

woning delen of een woning delen met een mantelzorger. Het bevorderen van bijzondere woonvormen vermindert de vraag naar woonruimte.

Blijvende splitsing moet mogelijk zijn bij grote huizen, waarbij er wel een minimum woonoppervlakte over moet blijven, zodat er twee nog steeds ruime huizen overblijven met een voldoende woonoppervlakte².

4. WE STIMULEREN HET OMVORMEN VAN LEEGSTAANDE WINKEL- EN BEDRIJFSPANDEN TOT WONINGEN.

Al enige tijd staan in onze gemeente bedrijfspanden en winkels leeg, waarvan enkelen al meer dan een jaar. Leegstand leidt tot ergernis, verpaupering en vandalisme, en dergelijke panden bieden een uitgelezen kans om binnen de bebouwde omgeving nieuwe woningen te realiseren. Over leegstaand vastgoed waarvan de gemeente geen eigenaar is, heeft zij maar beperkte zeggenschap. Het stimuleren van transformatie kan via subsidieregelingen of wijzigingen in het bestemmingsplan. Een verdergaande stap is het aankopen van het leegstaande vastgoed, de bestemming aanpassen en het vervolgens uitgeven aan een ontwikkelaar. Ook onrendabele bedrijfsterreinen komen in aanmerking voor omvorming naar woonlocatie.

5. WE LEGGEN DE RODE LOPER UIT VOOR ALTERNATIEVE WOONVORMEN.

De vraag naar nieuwe, alternatieve woonvormen met gezamenlijke voorzieningen en een gedeelde verantwoordelijkheid groeit. Nieuwe woonvormen kunnen kansen bieden aan tal van doelgroepen om te wonen en te leven op een manier die bij hen past. Het kan gaan om woonvormen waarin ‘leunende’ en ‘steunende’ bewoners samenwonen, voorzieningen delen en gezamenlijk het beheer voeren van het woonproject, bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen, jonge statushouders, ouderen met of zonder zorgvraag en gemotiveerde bewoners die worden geselecteerd op basis van hun motivatie om bij te dragen aan de buurt en de bureu. Hetzelfde geldt voor alternatieve eigendomsvormen zoals coöperatieve woongroepen. Deze geven mensen meer zeggenschap over hun woonsituatie en kunnen een antwoord vormen op het tekort aan woningen voor bepaalde groepen, zoals starters. Om nieuwe woonvormen te stimuleren zal de gemeenten samenwerken met particulier initiatief en in bestemmingsplannen ook sturen op kleinschalige alternatieve woonvormen. Door ruimte te geven aan gemengde en innovatieve woonvormen, vergroten we bovendien de zeggenschap van mensen over de eigen woonsituatie.

6. WE BOUWEN BINNEN DE GRENZEN VAN DE HUIDIGE BEBOUWING: GROEN BLIJFT GROEN.

Bouwen binnen de dorpenzone, de zogeheten rode contour – de grenzen van de huidige bebouwing – heeft vele voordelen. Groene ruimte en biodiversiteit blijven

intact en er is geen extra infrastructuur nodig voor (openbaar) vervoer en elektriciteit. Ook leidt zogeheten 'inbreiding' tot minder extra autoverkeer: voorzieningen, sport en werk zijn over het algemeen via openbaar vervoer of de fiets bereikbaar.

7. GEMEENTELIJKE GEBOUWEN DIE LEEGKOMEN WORDEN OMGEBOUWD TOT SOCIALE WONINGEN VOOR EENPERSOONSHUISHOUDENS

Als er panden vrijkomen van de gemeente, dan worden ze herbestemd voor sociale woningbouw. Zo kunnen deze panden worden verbouwd tot sociale woningen voor eenpersoonshuishoudens of kunnen na sloop op die locatie sociale woningen gebouwd worden.

4. ZORG: RECHT OP GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN IN ZANDVOORT

Gezondheid is meer dan het afwezig zijn van ziekte, waarbij ook een betekenisvol leven van mensen centraal staat. De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen of ziektes genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en adequate zorg bieden, zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en bewegen en sociale cohesie in wijken en buurten versterken door een ruim aanbod aan collectieve voorzieningen. GroenLinks zet zich in voor inclusieve zorg, dichtbij huis, gebaseerd op vertrouwen.

Goede zorg dient voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk te zijn, ongeacht je (culturele) achtergrond, sociaaleconomische status of handicap. Lager opgeleiden krijgen gemiddeld 19 jaar eerder te maken met gezondheidsklachten dan hoger opgeleiden. Zij zijn vaker eenzaam en vaker ziek. Dit is onacceptabel.

Wonen is een eerste levensbehoefte. De gemeente is verantwoordelijk voor adequate huisvesting van kwetsbare mensen. Iedereen mag zelf kiezen of je thuis blijft wonen met professionele hulp of in kleinschalige woonvormen waar zorg aanwezig is. We willen de zorg 'dichterbij' organiseren, 'tussenvoorzieningen' voor ouderen mogelijk maken en buurtwerk en huisartsen nauwer laten samenwerken bij de monitoring van ouderen zodat zij zelfstandig kunnen wonen.

Ook de jongeren verdienen speciale aandacht. Hoewel de verschillende jongeren- en jeugdzorgorganisaties goed hun best doen gaat het toch niet altijd goed. Net als in

andere zorgdomeinen heeft ook de jeugdhulp veel last van de bureaucratie, gaat veel tijd verloren aan administratieve lasten en zijn er wachtlijsten. In Zandvoort Noord groeit 1 op de 4 kinderen op in armoede. Dat heeft een negatieve invloed op hun ontwikkeling. Dat zijn zorgwekkende cijfers. We zetten daarom in om problematiek bij ouders vroegtijdig te ondersteunen.

GroenLinks wil dat de overheid vertrouwen in mensen heeft. Te vaak krijgen mensen die hulp het hardste nodig hebben, het moeilijkst toegang tot die hulp. We stoppen met de onnodige controledruk, maar vertrouwen op de eigen keuze van mensen en in de kennis en kunde van zorgprofessionals.

We dringen de marktwerking terug en stellen samenwerking tussen zorgorganisaties en zorgprofessionals voorop. Niet de laagste prijs maar de hoogste kwaliteit moet leidend zijn.

Mocht het inspraakrecht niet toereikend zijn dan pleiten wij voor meer meningspeilingen voorafgaand aan belangrijke besluitvorming, een gemeentelijk spreekuur (met wethouders en/of ambtenaren) en het betrekken van zorgverleners, zorgontvangers, mantelzorgers, de WMO raad en andere betrokkenen bij besluitvorming in het Sociaal Domein.

Onze programmapunten voor zorg

1. DE MENS STAAT VOOROP.

Wij willen de sociale uitdagingen binnen Zandvoort in samenhang oplossen. Een goede gezondheid begint bij een gezonde, sociale leefomgeving, werk en inkomen en een veilige plek om te wonen en zorg en ondersteuning voor wie dat nodig heeft. Veel inwoners zijn zich vaak niet bewust van de bestaande ondersteuningsmaatregelen. Armoede, gezondheidsproblemen, achterstanden moeten actief opgespoord worden, waarbij mensen door de gemeente proactief gewezen worden op regelingen waar ze gebruik van kunnen maken. Dit alles zonder stigmatiseren.

Ter voorkoming van bureaucratische rompslomp streven wij daarbij naar een klantvriendelijke benadering via het loket in Zandvoort en door middel van huisbezoek in de andere dorpskernen, o.a. door de WMO-consulenten.

Zandvoort is een relatief kleine gemeente en heeft niet de kennis en mogelijkheid om alles zelf op te lossen. De regio is steeds meer van belang om hulpvragen in de zorg en het sociale domein op te kunnen pakken. Regionale samenwerking is daarom van belang maar hierbij moet wel de 'couleur locale' belangrijk blijven: Sociaal Wijk Team, CJG, pluspunt en meer organisaties die in Zandvoort gevestigd zijn weten wat er speelt in de gemeente. Zij zullen dan ook functioneren als centrale organisaties.

Wij willen het welzijn van de Zandvoorters zo veel mogelijk vergroten. Denk hierbij ook aan het invoeren van een basisinkomen voor Zandvoorters (wanneer dit landelijk kan) zodat Zandvoorters meer geld hebben voor persoonlijke ontwikkeling. En denk aan goede en veilige uitgaansgelegenheden en andere voorzieningen voor jongeren in Zandvoort.

3. GROENLINKS WIL EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING, WAARIN IEDEREEN MEE KAN DOEN

Iedereen mag zijn wie die is ongeacht gender, ras of inkomen. We gaan respectvol met elkaar om. Jaarlijks wordt er in Zandvoort 'Pride at the Beach' georganiseerd en daar zijn we trots op.

We zijn nu bezig met een regenboogagenda, een positieve ontwikkeling om Zandvoort inclusiever te maken en de LGBTQ+ groep te ondersteunen. Dit moeten wij doorzetten, we moeten als gemeente ons inzetten om er voor te zorgen dat we goed luisteren naar hun wensen en ideeën.

Het VN-Verdrag handicap heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. Dat verdrag geldt ook voor Nederland en dus voor Zandvoort. De samenleving is voornamelijk gemaakt voor en gemaakt door mensen zonder handicap. Gelukkig is de samenleving zich steeds meer bewust van de problemen waar gehandicapten tegen aan lopen. Wij willen daarom dat er meer ingezet wordt om de samenleving inclusief te maken voor mensen met een handicap.

3. VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN. GROENLINKS ZET IN OP EEN STERK PREVENTIEF BELEID VOOR JONG EN OUD EN HET VERKLEINEN VAN GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN.

Een goede gezondheid begint bij gezond leven en daarmee het voorkomen dat je zorg nodig hebt. Echte gezondheidswinst boeken we daarom vooral buiten het terrein van de gezondheidszorg. Bijvoorbeeld met extra aandacht voor gezondheid en veiligheid bij de jeugd; het zorgen voor een zinvolle dagbesteding, voor ouderen goed begaanbare trottoirs, bankjes in de openbare ruimte, schone lucht, gezond eten en sociale cohesie in de wijk. Daarom werken wij in ons dorp aan voldoende collectieve voorzieningen, cultuur, sport en een aanpak tegen eenzaamheid. GroenLinks zet zich in tegen (sociale) ongelijkheid en gezondheidsachterstanden, door ook extra aandacht voor taalachterstanden, digitale vaardigheden en laaggeletterdheid te hebben.

Om duidelijk in kaart te hebben wat we doen op het preventieve niveau, zal de gemeente onderzoek doen naar preventie in de gemeente. Hierin kijken we onder anderen naar het huidige aanbod en waar we nog veel winst op kunnen behalen.

4. WIJ WILLEN SAMENWERKING TUSSEN ZORGAANBIEDERS MET KWALITEIT EN HET VOORKOMEN VAN LANGE WACHTLIJSTEN ALS UITGANGSPUNT.

Zorg en winst horen niet bij elkaar. GroenLinks stelt samenwerking voorop. Meer samenwerking binnen de zorg en het sociaal domein levert bovendien niet alleen kwalitatief betere hulp- en ondersteuning op, maar is ook kostenefficiënt door bundeling van budgetten. De gemeente biedt hulp en ondersteuning in samenhang en stuurt mensen niet van loket naar loket. Wanneer er sprake is van een gezin met meerdere problemen, is er één regievoerder die zorgt dat er goed wordt samengewerkt. Dat voorkomt onduidelijkheid bij het gezin en bij de betrokken de hulpverleners.

Er zijn signalen dat het bij het loket WMO soms nog erg lang duurt voordat iemand de hulp krijgt die hij of zij nodig heeft. We moeten inzetten om de gemeentelijke hulp minder bureaucratisch, sneller en effectiever te maken. We zorgen voor extra personeel met kennis en ervaring om hulpvragen te beantwoorden.

Om vinger aan de pols te houden en greep te krijgen op wachttijden zetten we een monitorsysteem op dat inzicht geeft in aard en omvang van de zorgvraag en op de voortgang en kwaliteit van de behandeling.

5. GROENLINKS ZET IN OP GOEDE JEUGDZORG

In 2015 is de gehele jeugdzorg naar de gemeenten gekomen. Het idee daarbij was dat er op gemeentelijk niveau veel beter aangesloten zou kunnen worden bij de noden van de jeugdigen dan vanuit de provincie of vanuit het rijk. Ook zou het besparing moeten kunnen opleveren. Van beide is geen sprake gebleken.

Zandvoort werkt met meerdere gemeenten samen bij de aanbesteding van jeugdhulp. De regio's Zuid-Kennemerland en IJmond werken samen bij deze inkoop. Hierdoor wordt er gezorgd dat er kwalitatief betere jeugdzorg kan worden geleverd.

GroenLinks houdt de ontwikkelingen scherp in de gaten i.v.m. onder meer de keuzevrijheid voor zorgvragers, de nabijheid in de zorg, de rol van vrijevestigden, de klachtafhandeling en het aanbrengen van een scheiding tussen de gewone jeugdzorg en de verwerving van complexere zorg. Om vinger aan de pols te houden en greep te krijgen op wachttijden wil GroenLinks zien dat er een monitorsysteem wordt opgezet dat inzicht geeft in aard en omvang van de zorgvraag en op de voortgang en kwaliteit van de behandeling.

Nog te vaak worden in de jeugdzorg interventies ingezet die (nog) niet bewezen effectief zijn. We zetten ons ook in om meer te werken met bewezen interventies. Het belangrijkste bij deze zorg is dat er 'evidence-based' gewerkt wordt. Hierin wordt de behandeling afgesteld op de behoefte van de cliënt, de kennis van de professional en bewijsmateriaal wat uit onderzoek komt.

Naast effectieve interventies moeten we ook kijken naar de toekomst van interventies. Om te kijken of een interventie effectief is moet er (meer) onderzoek gedaan worden naar deze interventies. Wij als gemeente moeten onderzoek stimuleren.

6. EEN VEILIGE JEUGD IS CRUCIAAL VOOR EEN KANSRIJKE START. DE GEMEENTE ZET DAAROM IN OP PREVENTIE, CULTURELE SENSITIVITEIT EN NAUWE SAMENWERKING MET HUISARTSEN, CONSULTATIEBUREAUS EN ONDERWIJSINSTELLINGEN.

Kinderen uit gezinnen die worstelen met armoede, taalachterstand of een ongezonde leefstijl hebben het lastig. We vragen scholen in hun lessen aandacht te besteden aan gezond eten, niet roken en voldoende bewegen. Verder zijn we voor herinvoering van twee gesprekken van ouder en kind met een jeugdarts of gespecialiseerd verpleegkundige gespreid over de basisschoolperiode. Kinderen en jongeren met een migrantenachtergrond zijn ondervertegenwoordigd in de lichtere vormen van jeugdhulp, maar zijn (al jarenlang) oververtegenwoordigd in jeugdhulp met verblijf, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit wijst erop dat het moeilijk is om deze gezinnen in een vroegtijdiger stadium te helpen, dat moet veranderen.

Vroegtijdig kinderen ondersteunen met problemen kan er ook voor zorgen dat ze weten hoe ze moeten omgaan met problemen. Denk hierbij aan het tegengaan van pestgedrag maar ook met de druk van het opgroeien komen. Docenten spelen hierbij een belangrijke rol. De gemeente moet leraren die behoefte hebben aan extra scholing m.b.t. psychische klachten bij kinderen tegengaan stimuleren.

7. MENSEN MET EEN ZORGVRAAG DIE SAMEN EEN WOONGROEP WILLEN VORMEN, MOETEN DAARVOOR LETTERLIJK EN FIGUURLIJK DE RUIMTE KRIJGEN.

In een woongroep houden mensen optimale zeggenschap over hoe zij hun zorg en woonomgeving willen inrichten. In de huidige situatie zijn daarbij tal van obstakels te overwinnen. Wij willen belemmeringen wegnemen. Vanuit de gemeente ondersteunen wij mensen die het initiatief nemen om een woonzorggroep te vormen.

8. WE VERSTERKEN DE KETEN TUSSEN VEILIGHEID EN ZORG.

Dit streven vraagt om voldoende kennis van GGZ-problematiek binnen wijkteams, intensieve ambulante begeleiding en speciale ondersteuning door de politie bij verwarde personen in samenwerking met het Veiligheidshuis. Ook pleiten wij voor voldoende jongerenwerkers en voor een betere afstemming tussen het jongerenwerk en de politie/Boa's.

9. MANTELZORGERS MOETEN BETER ONDERSTEUND WORDEN. WE BETREKKEN HEN BIJ DE ZORGVRAAG, ZETTEN TIJDIG 'RESPIJTZORG' IN EN MAKEN ONS HARD VOOR BETAALDE AANWEZIGHEIDSZORG, ZODAT MANTELZORGERS NIET OVERBELAST RAKEN.

Mantelzorgers nemen maar liefst 75 procent van de zorg thuis voor hun rekening. Veertig procent van hen is matig of ernstig belast, toch vragen zij niet gauw om hulp. Overbelasting ligt daardoor op de loer. Het moet voor mantelzorgers makkelijker worden ook eens een dag of weekend vrij te nemen en wanneer nodig extra ondersteuning te krijgen. Het vinden van de aanwezigheidszorg is vaak moeilijk. Nu is het alleen nog mogelijk, om dit met een pgb vanuit de Wlz te financieren. Wij willen deze vorm van zorg ook vanuit de Wmo in natura aanbieden. .

10. WIJ STIMULEREN PROJECTEN WAARBIJ KWETSBARE OF ZIEKE MENSEN IN CONTACT WORDEN GEBRACHT MET KUNST EN CULTUUR.

Kunst spreekt de taal van emotie en het draagt bij aan individuele ontplooiing, welbevinden en gezondheid. GroenLinks stimuleert de verbinding tussen zorg en welzijn en kunst en cultuur door het (financieel) aanmoedigen van projecten.

11. TEGENGAAN ARMOEDE EN ONDERSTEUNEN ORGANISATIES.

In Zandvoort zijn er nog veel mensen die in armoede leven. Dit is iets wat wij willen tegengaan. Wij zullen als gemeente er alles aan doen om mensen die in armoede leven te ondersteunen en hiervoor structureel meer geld vrijmaken. Hierbij hebben wij oog voor lokale initiatieven zoals Prakkie & More maar ook voor landelijke organisaties zoals de voedselbank. Het moet ook makkelijker worden voor lokale initiatieven om bij de gemeente hulp te vragen.

5. KUNST EN CULTUUR: LATEN WE ZANDVOORT MET ZIJN ALLEN MOOIER MAKEN

Door het huidige college en voorgaande colleges wordt gesteld dat kunst en cultuur van essentieel belang is voor de gemeente Zandvoort. Het draagt bij aan de leefomgeving, ontwikkeling van de burgers (met name kinderen en jongeren) en economie. Kunst en cultuur kan voor extra toerisme zorgen waardoor Zandvoortse ondernemers baat hebben bij een sterk cultuurbeleid. Dit zijn tot nu toe echter vooral mooie woorden. Binnenkort komt de cultuurnota uit. Het laatste college heeft haar voornemen om kunst- en cultuurorganisaties, instellingen en ondernemingen mee te laten participeren om de nieuwe cultuurnota op te stellen heeft waargemaakt, is er nog maar weinig initiatief om in de komende jaren ook werkelijk een ander cultuurbeleid te voeren. De cultuursector is het meest en het langst getroffen door de coronacrisis. Met name de kleinere theatermakers, theaters, dansers en/of musea zijn pas sinds de invoering van de corona checkapp weer actief geworden. Daarbij hebben veel individuele kunstenaars of onafhankelijke kunst/cultuur organisaties en stichtingen geen tot weinig beroep kunnen doen op nationale hulpmaatregelen. Daarom moet de gemeente in de komende jaren extra inzetten op de kunst en cultuur sector binnen haar gemeente grenzen en daarin met name oog hebben voor de individuele kunstenaars en onafhankelijke kunst en cultuur stichtingen, organisaties en ondernemingen die Zandvoort huisvest.

De twee belangrijkste zaken waar GroenLinks verandering in wil brengen zijn de hoogte van de cultuursubsidie begroting en de huisvesting voor kunst en cultuur.

Het landelijke gemiddelde wat gemeenten uitgeven aan cultuursubsidie per jaar per inwoner is ongeveer € 100,-. Buurgemeente Haarlem geeft € 107,- per jaar per inwoner uit aan cultuursubsidie en Amsterdam geeft zelfs € 184,- per jaar per inwoner uit. Kleinere gemeenten met een kleinere regiofunctie zitten gemiddeld op € 80,- per inwoner per jaar. Zandvoort zit schandalig laag onder dit gemiddelde met slechts € 50,- per jaar per inwoner! Daarbij komt ook nog dat Zandvoort misschien een kleine gemeente is wat betreft aantal inwoners maar dat zij wel ruim 5 miljoen toeristen per jaar ontvangt en daarmee een grotere regiofunctie heeft dan vele andere kleine gemeenten. Als we de berekening doortrekken naar het toerisme dan wordt nog geen € 0,16 uitgegeven aan kunst en cultuur per jaar per toerist. Dit terwijl de kunst en cultuur wel degelijk een groter economisch aandeel heeft in de toeristische sector binnen Zandvoort.

Een van de grootste problemen waar individuele kunstenaars, verenigingen en kunst en cultuurorganisaties of ondernemingen tegen aanlopen is huisvesting. Dit betreft goede atelierruimtes, betaalbare repetitieruimten, goede concertlocaties en cursusruimten. Nu biedt Zandvoort met de blauwe Tram, het Pluspunt en Theater de Krocht wel ruimte aan met name cursus- en repetitie voorzieningen maar als gekeken wordt naar de kosten voor organisaties, is eigenlijk alleen Theater De Krocht voor een onafhankelijke culturele organisatie te betalen.

Onze programmapunten voor kunst en cultuur

1. LOSKOPPELING KUNST EN CULTUUR BUDGET VAN DAT VAN SPORT.

Door het loskoppelen van de subsidie voor kunst en cultuur en dat van sport kan een duidelijker cultuursubsidiebeleid worden uitgezet.

2. DRASTISCHE VERHOOGING VAN HET CULTUURSUBSIDIE BUDGET NAAR HET LANDELIJKE GEMIDDELDE VOOR EEN KLEINERE GEMEENTE.

Dit betekent een verhoging van het budget tot minimaal € 80,- per inwoner per jaar. Een onderdeel van deze verhoging moet zijn het projectmatige subsidie bedrag voor eenmalige en/of niet jaarlijkse terugkerende projecten. Dit bedrag ligt al enige decennia op € 10.000,- per jaar maar moet minimaal verdrievoudigd worden om te zorgen dat deze subsidie aan de huidige standaard van deze generatie gaat voldoen.

3. HET BUDGET VOOR CULTURELE EN OF OPENBARE PUBLIEKE RUIMTEN MOET NIET ALS ONDERDEEL VAN HET CULTUUR BUDGET OF CULTUURSUBSIDIE WORDEN GEZIEN.

Omdat de meeste van dergelijke gebouwen een ruimere publieke functie dienen behoren zij tot het budget van ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimten.

4. GROENLINKS ZET IN OP BETERE HUISVESTING VOOR INDIVIDUELE KUNSTENAARS, VERENIGINGEN EN KUNST- EN CULTUUR ORGANISATIES.

Er moet door de gemeente gezocht worden naar een langere termijn oplossing voor het tekort aan atelierruimte en ruimtes voor culturele organisaties. Hoewel het voormalige Rode Kruisgebouw op de Nicolaas Beetslaan een prima ruimte geeft aan diverse kunstenaars, is dit niet de oplossing voor het inmiddels al jaren bestaande probleem. Natuurlijk zijn de kunstenaars uit de voormalige Mariaschool blij met deze oplossing, echter voordat zij verhuisden was er al te weinig atelierruimte en andere vaste ruimtes voor maatschappelijke en kunst en cultuurorganisaties in Zandvoort. Het mag niet zo zijn dat steeds meer en met name jonge Zandvoortse kunstenaars en culturele organisaties hun heil in andere gemeente moeten gaan zoeken omdat er nog steeds niets gedaan aan dit tekort.

5. HANTERING VAN GEREDUCEERDE PRIJZEN VAN GEMEENTELIJKE OPENBARE RUIMTEN VOOR CULTURELE ORGANISATIES

Pluspunt, Theater de Krocht en de Blauwe Tram moeten als gemeentelijke openbare ruimte gereduceerde prijzen voor culturele organisaties gaan hanteren. Hierdoor kunnen zowel amateur- als professionele culturele organisaties rendabeler cursussen en voorstellingen aanbieden die voor alle lagen van de bevolking toegankelijk zijn en niet perse afhankelijk worden van andere subsidies.

6. RESERVERING VAN RUIMTE VOOR KUNST EN CULTUUR BIJ NIEUWBOUW

Bij nieuwe bouwprojecten voor zowel woningen als bedrijfsgebouwen moet er in de plannen rekening worden gehouden met een x aantal vierkante meters voor culturele en of maatschappelijke organisaties of culturele doeleinden.

6. GROEN EN LEEFBAAR IN ZANDVOORT: VEILIG, MEER RUST EN MINDER OVERLAST

Groen en natuur zijn kenmerkend voor onze gemeente en onmisbaar voor ons welzijn, voor de ontwikkeling van onze kinderen en voor het voortbestaan van dieren en insecten. GroenLinks wil schone lucht voor iedereen, kwetterende vogels en kinderen die zorgeloos op straat spelen. We koesteren de schoonheid en de rust van een natuurwandeling in de directe omgeving. Zandvoort heeft grote groene kwaliteiten. Het strand, de duinen en de andere groenvoorzieningen zijn daarvan de belangrijkste elementen. Dat is heel waardevol, maar ook kwetsbaar. GroenLinks komt hiervoor op. Het gaat daarbij zowel om het bewaren van de groene kwaliteit zelf (intrinsieke waarde) als om de mogelijkheid deze kwaliteiten te beleven.

Onze programmapunten voor groen en leefbaar in Zandvoort

1. DUINEN, STRAND EN BOS (NATUURGEBIEDEN)

Onze kostbare natuurgebieden moeten we vrijwaren van verdere bebouwing of verharding. Recreatievormen die de kenmerkende, gebiedseigen soorten

(biodiversiteit) schaden/bedreigen dan wel de beleving ondermijnen zullen we terugdringen. Het herstellen van natuur- en landschapsschade wordt voortvarend ter hand genomen. Om zicht te houden op de natuurkwaliteiten en op de belevingskwaliteit van onze gebieden zal regelmatig door de gemeente worden overlegd met de terreinbeheerders en eigenaren van grote particuliere percelen om knelpunten tijdig te signaleren, zodat adequaat kan worden gereageerd.

2. MEER BELEVING, MEER RUST, MINDER GELUIDSOVERLAST

We bevorderen gebiedsgerichte recreatie die natuur- en landschapsbeleving zo min mogelijk verstoort. Het terugdringen van geluidsoverlast pakken wij krachtig aan. Het leidende principe is dat activiteiten geen (geluids)emissie hebben. Waar dat wel het geval is, worden de veroorzakers daarvan verantwoordelijk gesteld. Huidige overlast betreft met name het circuit, verkeer en strandfeesten. GroenLinks zet zich in voor reductie van het aantal lawaaidagen van het racecircuit en vermindering van geluidsemissie van strandfeesten. Om geluidsoverlast voor omwonenden te minimaliseren en binnen de geldende normen te houden zal de gemeente strikt doen handhaven en regelmatig overleggen met organisatoren van evenementen die geluidsoverlast geven en getroffen bewoners.

3. VERGROENING EN KLIMAATADAPTATIE

De begroeiing in de gemeente is belangrijk bij het beperken van hittestress. Deze kwaliteit moet worden verbeterd en onderhouden en betreft met name het bewaken van het evenwicht tussen kap en herplant van bomen en daar waar nodig verwijderen van harde bestrating. Aan de bestrating van particuliere erven zullen beperkende regels worden gesteld. We bevorderen biodiversiteit in de groenvoorzieningen. Zwerfafval, het voorkomen daarvan behoeft continue aandacht. Vrijwaar het strand van wegwerpmateriaal.

Jaarlijks benoemt de gemeente een aantal punten die dat jaar prioritair zijn en doet na afloop verslag van de vorderingen.

4. JONG EN OUD BETREKKEN BIJ HET BEHOUDEN VAN DE GROENE KWALITEITEN

Belangrijk bij het verzorgen en bewaren van de groene kwaliteiten van onze gemeente is de kennis ervan bij de bewoners. De gemeente bevordert hiertoe actief het onderwijsprogramma van basis- en middelbare scholen. Dit zal de herkenning van de groene kwaliteiten ten goede komen en het draagvlak versterken om deze kwaliteiten te beschermen en te versterken. Denk hierbij ook aan groene schoolpleinen, zodat kinderen in een gezonde omgeving zichzelf kunnen zijn. De gemeente ondersteunt organisaties die zich hier sterk voor maken hierbij.

5. VEILIGHEID OP STRAAT IS ESSENTIEEL VOOR KINDEREN ÉN VOLWASSENEN

Voetgangers en fietsers krijgen voorrang in ons verkeersbeleid. Binnen de dorpszone is de maximumsnelheid in de bebouwde kom 30 km/u. Waar mogelijk rijden brommers, scooters en racefietsen in groepen van meer dan twee voortaan op de rijbaan. We investeren in de fietsinfrastructuur. Zo maken we fietsen aantrekkelijker en laten mensen vaker hun auto staan. Waar nodig maken we extra fietsparkeerplekken en plaatsen snellaadpalen voor e-bikes.

6. BIODIVERSITEIT

Zandvoort moet meer inzetten op biodiversiteit in de gemeente. Niet alleen in de gemeente zelf, maar ook in de omliggende natuurgebieden. We maken structureel geld beschikbaar ter bescherming en bevordering van de biodiversiteit.

7. MOBILITEIT: VERBETERING VAN ALLE INFRASTRUCTUURVORMEN

In onze gemeente maken we het verschil. Wij stellen groen, biodiversiteit en kwaliteit van leven centraal. Dat doen we ook bij elke aanpassing van de openbare ruimte. Veel van de publieke ruimte wordt nu ingenomen door voorzieningen voor de auto. Dat moet worden verschoven naar fiets- en wandelvoorzieningen. Slim nadenken over voorzieningen en volmondig inzetten op openbaar vervoer, wandelen en fietsen betekent dat we ruimte vrijspelen. Groene ruimte die ons allemaal ten goede komt.

Onze programmapunten voor mobiliteit

1. DE TREIN MOET VAKER RIJDEN IN DE WINTER

Om het gebruik van het openbaar vervoer te stimuleren moet er een betere verbinding komen met het station van Haarlem. GroenLinks pleit voor minimaal een verdubbeling van het aantal treinen in de winter.

2. ER MOET EEN OV-VERBINDING KOMEN VAN EN NAAR HOOFDDORP

Zo kan een deel van de woon en werk pendel via het openbaar vervoer gaan. Deze pendel kan nu alleen met de auto.

3. BIJ NIEUWBOUWPLANNEN MOET EEN MOBILITEITSPLAN WORDEN GEMAAKT

We moeten bij het bouwen rekening houden met welke soort vervoersmiddel er zal worden gereden. We streven naar een minimale mobiliteitsafdruk en doen dit door in te zetten op bijvoorbeeld deel mobiliteit.

4. WE VERBETEREN HET ELEKTRISCHE LAADNETWERK VOOR DE AUTO EN DE FIETS

De auto zal voorlopig een bestaande vervoersmodaliteit blijven. We willen dan ook vol inzetten op het schoner rijden: aanmoedigen van elektrisch rijden en ook het rijden op waterstof in de toekomst.

5. ZANDVOORT MAAKT ZICH STERK VOOR BEREIKBAARHEID

We kunnen niet toekijken hoe het achterland wordt volgebouwd en wij de schuld krijgen van drukke wegen. We treden actief met de regio in overleg om te zorgen voor een leefbare omgeving en steven naar een westelijke duurzame (niet gehinderd door file) openbaar vervoerverbinding aan de westkant van Haarlem.

6. VOOR EEN VERBETERDE MOBILITEIT OOK BUITEN HET FORMULE 1 EVENEMENT

Met de 'lessons learned' van de Formule 1 en de uitgangspunten van onze motie gaan we zorgen voor mobiliteitsverbeteringen ook buiten dit evenement.

7. WE INVESTEREN IN DE FIETS INFRASTRUCTUUR

We leggen waterpunten aan naast de fietspaden en zorgen ervoor dat de deze fietspaden goed berijdbaar zijn. We verbeteren de huidige fietspaden naar Heemstede en Noordwijk.

8. DIERENWELZIJN: OOK DIEREN VERDIENEN EEN STEM

GroenLinks wil zich actief inzetten om buiten de inzet op het welzijn van de inwoners van ons dorp ook meer aandacht te besteden aan het welzijn van dieren. Zandvoort ligt in een prachtige natuur en in die natuur leven ook prachtige dieren. We moeten goed omgaan met dit leven in en om ons dorp. GroenLinks wil het welzijn van dieren verbeteren in Zandvoort. Dat is ook goed voor de mensen. Als er gebouwd wordt voor mensen, dan doen we dat natuur-inclusief. Zo wordt er ook gezorgd voor groen en ruimte voor vogels, insecten en andere dieren. We stimuleren dat scholen bij het onderwijs in natuur- en milieueducatie ook ingaan op dierenwelzijn.

Onze programmapunten voor dierenwelzijn

1. WE BESCHERMEN HET LEVEN IN DE ZEE

Wij gaan als gemeente over de eerste kilometer zee bij Zandvoort. Wij willen dan ook dat visserijvaartuigen worden geweerd op dit stuk. De boten die daar vissen slepen de bodem kapot en daarmee verwoesten ze de leefomgeving van de dieren in de zee.

2. WE EISEN DAT DE NATUURBRUGGEN OPENGAAN

Het is tijd dat we het leefgebied van de dieren in onze omgeving vergroten en dat kan gemakkelijk. Met het openstellen van deze natuurbruggen openen we een van de grootste aaneengesloten gebieden in West-Europa.

3. ZANDVOORTSE HONDEN UITLAATSERVICES KRIJGEN DE RUIMTE

We vinden het belangrijk dat de Zandvoortse honden uitlaatservices ook echt in Zandvoort terecht kunnen. Hiervoor gaan wij afspraken maken met de services die een binding hebben met ons dorp. We weren services die hier niet thuis horen. Hiermee proberen we onze natuur te beschermen en het welzijn van de honden te vergroten.

4. DE STRANDEN MOETEN SCHOON

We hebben er al veel aandacht voor gevraagd, dit heeft geleid tot een pilot en clean-teams op mooie dagen maar we willen meer afvalmogelijkheden op het strand van Zandvoort. Vuil mag niet de zee in! We gaan actief handhaven op het vervuilen van ons mooie strand.

5. HEROVERWEGING AFSCHIETEN VAN HERTEN IN DE WATERLEIDINGDUINEN.

We vinden dat wanneer we het leefgebied van de herten vergroten we ook het afschieten van herten moeten heroverwegen. Wij zijn geen voorstander van afschot maar er moet meer onderzoek plaatsvinden naar andere oplossingen om te zorgen voor een gezonde en fitte populatie.

6. ONDERSTEUNEN VAN OPVANG VAN DIEREN IN DIERENASIELEN

Hoewel de opvang van gevonden of afgestane dieren een wettelijke taak is van gemeenten, laat de overheid het lelijk afweten. Het zijn vooral hardwerkende vrijwilligers die de dierenasielen en opvangcentra draaiende houden en de financiële nood loopt al jaren op. Goede opvang voor alle diersoorten is nodig. Dierenasielen en dierenambulances moeten ondersteund worden bij hun professionalisering. Daarbij moet ook de noodhulp aan vrij levende dieren moet worden verbeterd. Dieren moeten een vaste plaats krijgen in de draaiboeken van hulpdiensten en in rampenplannen. Opvangcentra hebben meer ondersteuning nodig.

7. DIERENWELZIJN KRIJGT EEN HOGERE PRIORITEIT

Het welzijn van dieren staat helaas nog niet hoog op de agenda van de raad. Wij willen hier verandering in brengen. Op alle punten waar het dierenwelzijn kan worden aangetast doet de gemeente een onderzoek om er voor te zorgen dat hier rekening mee gehouden wordt.

9. SPORT: BEVORDERING ACTIEVE SPORTBEOEFENING EN FREQUENT BEWEGEN

GroenLinks ziet sport en in beweging zijn niet alleen als een doel op zich, maar ook als middel om andere effecten te bereiken: sociale participatie, gezondheid en persoonlijk welzijn. GroenLinks benadrukt ook het belang het sporten in groepsverband, vooral voor jongeren en ouderen.

Onze programmapunten voor sport

1. VERBETERING SPORTINFRASTRUCTUUR.

We kijken naar hoe we onze sportinfrastructuur kunnen verbeteren en verbeteren de onderhoud van de onze sportaccommodaties. Daarnaast moet er ook structureel meer geld naar onze sportverenigingen. Sportverenigingen hebben een klap gehad tijdens de corona crisis. We moeten hen een handje helpen en juist op dit moment investeren in onze gezondheid.

2. ZORG VOOR DUURZAME KUNSTGRASVELDEN.

Kunstgrasvelden worden alleen nog maar voorzien van kurk en hebben een sproei installatie. Dit om de velden duurzamer te maken. Velden zonder installatie slijten sneller. Daarbij is het voor de gezondheid van sporters ook beter dat deze velden kunnen worden gespreeid. Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn op al bestaande velden.

3. GEHANDICAPTENSPOORT WORDT GESTIMULEERD.

Sporten is voor iedereen, mensen met een beperking moeten ook met die beperkingen kunnen bewegen. We zorgen ook voor een gezond sportklimaat voor hen en onderzoeken welke behoefte mensen op dit gebied hebben.

4. WE OMARMEN SPORTINITIATIEVEN IN DE BUURT

Een duidelijk voorbeeld hiervoor is de voetbalkooi bij Marcel Schoorl. Dit moet op meer plekken op die manier gebeuren. GroenLinks wil sportpleinen creëren bij de al bestaande voetbalveldjes.